

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	42250
Nom	Treball fi de màster: Especialitat de dibuix
Cicle	Màster
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2021 - 2022

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
2024 - M.U. en Professor/a d'Educació Secundària 09-V.1	Facultat de Magisteri	1	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
2024 - M.U. en Professor/a d'Educació Secundària 09-V.1	65 - Practicum: Especialitat de dibuix	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
MARTINEZ GALLEGO, SILVIA	95 - Didàctica de l'Educació Física, Artística i Música

RESUM

El TFM consisteix en un treball monogràfic individual, mitjançant el qual cada estudiant ha de demostrar la seua capacitat per a confrontar amb destresa els aspectes contemplats als continguts de la matèria. Atés que el TFM té un caràcter comprensiu dels coneixements i competències adquirides en el màster, la seua defensa haurà de realitzar-se cap al final del període d'estudi del màster. Els estudiants que cursen el màster amb dedicació a temps parcial hauran de matricular-se del TFM en el segon any.

La CCA organitzarà a l'inici de cada curs acadèmic el procediment d'assignació de tutor als estudiants matriculats del TFM. Com a part del procediment, cada coordinador d'especialitat farà pública una llista dels professors de l'especialitat que podran ser tutors de TFM, i en el seu cas també podrà fer pública una llista de línies temàtiques per als TFM de l'especialitat, acordats amb els tutors.

Cada coordinador elaborarà una proposta d'assignació de tutors als estudiants de l'especialitat. Podran ser tutors de TFM d'una especialitat del màster els professors doctors adscrits als departaments responsables de la docència del mòdul específic en aquesta especialitat que hagen obtingut prèviament el Vist-i-Plau de la CCA.

En aplicació de la Resolució del Vicerector de Postgrau de febrer de 2010, quan els departaments responsables de la docència del mòdul específic en una especialitat no disposen de suficient nombre de professors doctors per a tutoritzar els estudiants de l'especialitat matriculats del TFM, podran ser tutors professors no doctors d'aquests departaments.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Acomplir els requisits establerts per al Màster de Professor/a d'Educació Secundària quant a l'accés a l'especialitat de Dibuix.

COMPETÈNCIES

2024 - M.U. en Professor/a d'Educació Secundària 09-V.1

- Saber aplicar els coneixements adquirits i ser capaços de resoldre problemes en entorns nous o poc coneguts, dins contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.
- Ser capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Planificar, desenvolupar i avaluar el procés d'ensenyament i aprenentatge potenciant processos educatius que facilitin l'adquisició de les competències pròpies dels respectius ensenyaments, atenent al nivell i formació prèvia dels / de les estudiants així com l'orientació dels mateixos, tant individualment com en col·laboració amb altres docents i professionals del centre.
- Dissenyar i desenvolupar espais d'aprenentatge posant una atenció especial en l'equitat, l'educació emocional i en valors, la igualtat de drets i oportunitats entre homes i dones, la formació ciutadana i el respecte dels drets humans que faciliten la vida en societat, la presa de decisions i la construcció d'un futur sostenible
- Conèixer els processos d'interacció i de comunicació a l'aula, dominar destreses i habilitats socials necessàries per fomentar l'aprenentatge i la convivència a l'aula, i abordar problemes de disciplina i resolució de conflictes.

- Conèixer la normativa i l'organització institucional del sistema educatiu i models de millora de la qualitat amb aplicació als centres d'ensenyament.
- Conèixer i analitzar les característiques històriques de la professió docent, la seua situació actual, perspectives i interrelació amb la realitat social de cada època.
- Buscar, obtenir, processar i comunicar informació (oral, impresa, audiovisual, digital o multimèdia), transformar-la en coneixement i aplicar-la en els processos d'ensenyament i aprenentatge en les matèries pròpies de l'especialització cursada. Adquirir els coneixements i les estratègies per poder programar les àrees, les matèries i els mòduls propis de la seua responsabilitat docent.
- Concretar el currículum que es vaja a implantar en un centre docent participant en la planificació col·lectiva d'aquest; desenvolupar i aplicar metodologies didàctiques tant grupals com personalitzades, adaptades a la diversitat dels estudiants.
- Adquirir estratègies per estimular l'esforç de l'alumnat de l'etapa o àrea corresponent i promoure'n la capacitat per aprendre per ell mateix amb altres, i desenvolupar habilitats de pensament i de decisió que faciliten l'autonomia, la confiança i la iniciativa personals.
- Dissenyar i realitzar activitats formals i no formals que contribuïsquen a fer del centre un lloc de participació i cultura en l'entorn on siga situat.
- Desenvolupar les funcions de tutoria i d'orientació de l'alumnat de l'etapa o l'àrea corresponent, de manera col·laborativa i coordinada; informar i assessorar les famílies sobre el procés d'ensenyament i aprenentatge i sobre l'orientació personal, acadèmica i professional dels fills.
- Saber comunicar les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
- Posseir habilitats d'aprenentatge que permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.
- Adquirir experiència en la planificació, la docència i l'avaluació de les matèries de l'especialitat.
- Acreditar un bon domini de l'expressió oral i escrita en la pràctica docent.
- Dominar les destreses i habilitats necessàries per fomentar un clima que facilite l'aprenentatge i la c o n v i v è n c i a .
- Participar en les propostes de millora en els distints àmbits d'actuació a partir de la reflexió basada en l a p r à c t i c a .
- Conèixer els continguts curriculars de les matèries relatives a l'especialització docent corresponent, així com el cos de coneixements didàctics sobre els processos d'ensenyament i aprenentatge r e s p e c t i u s .
- Participar en l'avaluació, la investigació i la innovació dels processos d'ensenyament i aprenentatge. Dominar estratègies i procediments d'avaluació dels processos d'aprenentatge de l'alumnat, així com els propis per a l'avaluació dels processos d'ensenyament.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

En la memòria del *Treball Final de Màster*, els estudiants hauran de donar mostres dels següents resultats.

- **Aplicar** els coneixements adquirits en els mòduls del màster per a abordar nous problemes.
- **Justificar adequadament** el tema d'investigació dins el context de les disciplines de l'especialitat.
- **Desenvolupar** les capacitats d'anàlisi, de síntesi i de reflexió crítica al voltant de la realitat educativa.
- **Posar en pràctica** estratègies d'aprenentatge, particularment dels aprenentatges significatiu i autònom.
- **Adequar** les metodologies d'investigació i les orientacions al projecte d'investigació plantejat.
- **Enfocar** el treball d'investigació en coherència amb les competències generals y específiques del màster.
- **Posar en relació** la historicitat de les idees i els conceptes amb els temes d'interés de l'especialitat.
- **Conèixer** les principals orientacions de la investigació educativa i la seua fonamentació teòrica.
- **Desenvolupar** un projecte d'investigació formulant objectius clars, interessants i abordables.
- **Oferir** una visió integradora i comprensiva dels reptes de l'educació en la contemporaneïtat.
- **Ampliar** els coneixements previs (de grau) al llarg del procés d'investigació i enriquir-los.
- **Desenvolupar** estratègies bàsiques d'investigació mitjançant el treball de revisió bibliogràfica.
- **Demostrar** capacitat de reflexió i creativitat mitjançant el desenvolupament del treball d'investigació.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. PLantejar de manera fonamentada un problema o un projecte d'innovació o d'investigació sobre l'ensenyament aprenentatge.

2. Desenvolupar el problema o projecte d'investigació formulant hipòtesis de treball adients.

3. Aplicar el bagatge de coneixements i de destresses adquirides al llarg dels mòduls del Màster.

4. Sintetitzar i presentar el treball de recerca realitzat en una memòria escrita.**VOLUM DE TREBALL**

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	5,00	100
Elaboració de treballs individuals	50,00	0
Estudi i treball autònom	35,00	0
Lectures de material complementari	50,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	10,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

La memòria del TFM ha de tenir entre 30 i 50 pàgines (sense comptar la portada, l'índex i els annexos). La memòria del TFM és un text escrit que pot tenir una diversitat d'estructures i continguts, tot depenent de les preferències i tradicions de les diferents especialitats. Com a suggeriment es proposa el següent possible esquema.

0. Títol i índex.
1. Introducció.
2. Plantejament, problema, qüestió o hipòtesi i justificació del seu interès.
3. Objectius.
4. Revisió bibliogràfica.
5. Marc teòric.
6. Marc metodològic.
7. Anàlisi i discussió.
8. Conclusions.
9. Bibliografia.
10. Annexos.

AVALUACIÓ

Per a ser avaluat, l'estudiant haurà de dipositar tres exemplars impresos de la memòria del TFM, una per a cada un dels membres del tribunal, i una versió en format digital (cd o dvd) que haurà de contenir tota la informació justificativa del treball, així com la memòria completa. La versió digital del TFM quedarà en dipòsit on dispose la CCA.

Cada estudiant farà el dipòsit de la seua memòria del TFM al seu tutor, per defecte, al coordinador de l'especialitat o, per defecte, a la secretaria del departament al qual està adscrit el seu tutor. S'hi lliurarà un rebut. El dipòsit haurà de realitzar-se amb una antelació mínima de 15 dies naturals a la data prevista per a la defensa. La memòria portarà el vist-i-plau del tutor.

Cada estudiant defensarà el treball desenvolupat davant del tribunal durant el temps i la forma establerts pel tribunal i, a continuació, els membres del tribunal podran discutir amb l'estudiant els aspectes que es consideren pertinents sobre el seu treball. La data, l'hora y el lloc de la defensa de cada TFM es faran públiques a través de cadascun dels tribunals, una vegada realitzat el dipòsit de la memòria, amb una antelació mínima de 7 dies naturals a la data de lectura. Una vegada realitzada la defensa del TFM, el tribunal i el tutor es constituïran en comitè qualificador i procediran a la qualificació del TFM. El tutor pot participar amb veu però sense vot.

Per a l'avaluació d'un TFM els tribunals podran tenir en compte criteris com:

- La presentació formal i la claredat del treball (redacció, estructura i equilibri entre les parts, utilització correcta de citació bibliogràfica, etc.).
- La originalitat i l'autoria del treball realitzat. Els TFM han de ser inèdits. El plagiat o l'ús excessiu de fragments d'altres publicacions portarà a la qualificació de suspens.
- La pertinença o interès del tema (aspecte innovador, poc estudiat, aplicabilitat, etc.).
- La fonamentació teòrica (aplicació dels continguts del màster, aprofundiment, conceptualització, etc.).
- La metodologia emprada (tècniques utilitzades, rigor en l'aplicació, etc.).
- Els resultats i les conclusions presentades (interès, rigor, aportacions rellevants, etc.).
- Les tutories realitzades (aprofitament de les entrevistes, actitud, constància, compromís, etc.).

Els TFM es puntuaran numèricament de 0,0 a 10,0 amb un sol decimal. A més, s'inclourà la qualificació de:

- **Suspens:** Corresponent a puntuacions entre 0,0 i 4,9
- **Aprovat:** Corresponent a puntuacions entre 5,0 i 6,9
- **Notable:** Corresponent a puntuacions entre 7,0 i 8,9
- **Excel·lent o Excel·lent amb Matrícula d'Honor:** Corresponent a puntuacions iguals o superiors a 9,0

En allò que fa referència al règim de qualificació, la concessió de Matrícules d'Honor i els Premis Extraordinaris de Màster, s'aplicarà allò que disposa la Normativa de la Universitat de València

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Bisquerra Alzina, Rafael (coordinador) (2004). Metodología de la Investigación educativa. Madrid: La Muralla.
- Blaxter, L., Hugues, C., y Tight, M. (2008). Lecturas para la investigación. En Cómo se investiga (113-145). Barcelona: Graó.
- Cohen, L. y Manion, L. (1990). Métodos de Investigación Educativa. Madrid: La Muralla.
- Colás, M.P. y Buendía, L. (1998). Investigación Educativa. Sevilla: Alfar.
- Marín, R. (ed.) (2005). Investigación en Educación Artística. Granada: Editorial Universidad de Granada.
- Marín Viadel, R. y Roldán, J. (2016). Ideas Visuales. Investigación Basada en Artes e investigación artística. Granada: Editorial de la Universidad de Granada.
- Roldán, J. y Marín, R. (2012). Metodologías Artísticas de Investigación en educación. Málaga: Aljibe.
- Stake, R. E. (2005). La naturaleza de la investigación cualitativa. En Investigación con estudio de casos (41-50). Madrid: Morata.
- Stokes, L. (2003). Lecciones de una escuela indagadora: formas de indagación y condiciones para el aprendizaje del profesorado. En A. Lieberman y L. Miller, La indagación como base de la formación del profesorado y la mejora de la educación (173-191). Barcelona: Octaedro.
- Yin, R. K. (2003). Case study research. Thousand Oaks. California: Sage.
- Sandín, M. P. (2003). Investigación Cualitativa en Educación: Fundamentos y Tradiciones. Madrid: Mac Graw-Hill Interamericana.

Complementàries

- Dewey, J. (1949). El arte como experiencia. México: Fondo de Cultura Económica.
- Edarte, Grupo de investigacion (ed.) (2013). Investigar con jóvenes: ¿Qué sabemos de los jóvenes como productores de Cultura Visual?. Pamplona: Pamiela Edarte (UPNA/NUP).
- Efland, A., Freedman, K. y Sthur, P. (2003). La educación en el arte posmoderno. Barcelona: Paidós.
- Freedman, K. (2006). Enseñar la Cultura Visual. Currículum, estética y la vida social del arte. Barcelona: Octaedro.
- Hernández, F. (1999). La importancia de aprender a interpretar la Cultura Visual. Barcelona: Octaedro.

- Hernández, F. (2000). Educación y Cultura Visual. Barcelona: Octaedro.
- Huerta, R. (2002). Els valors de l'art en l'ensenyament. València: PUV.
- Huerta, R. (2010). Maestros y museos: Educar desde la invisibilidad. València: PUV.
- Huerta, R. (2015). La ciudad y sus docentes. Miradas desde el arte y la educación. Barcelona: OUC.
- Huerta, R. y Alonso-Sanz, A. (2015). Educación artística y diversidad sexual. Valencia: Servicio Publicaciones de la Unversidad de Valencia.
- Huerta, R. y Alonso-Sanz, A. (2017). Entornos informales para educar en artes. Valencia: Servicio de Publicaciones de la Universidad de Valencia.
- Mirzoeff, N. (2003). Una introducción a la Cultura Visual. Barcelona: Octaedro.
- Walker, R. (1983). La realización de estudios de casos en educación. Ética, teoría y procedimientos. En Dockrell, W. B. i Hamilton, D. (coords.) Nuevas reflexiones sobre la investigación educativa, pàgs. 42-82. Madrid: Narcea.
- Walker, J. A. y Chaplin, S. (2002). Introducción a la Cultura Visual. Barcelona: Octaedro.
- Festinger, L. y Katz, D. (1992). Los métodos de investigación en las ciencias sociales. Barcelona: Paidós.

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern